

A szerző az elmúlt évben Budapesten megbeszéléseket folytatott az Egyesült Királyság Könyvtáros Egyesülete (LA) és a Magyar Könyvtárosok Egyesülete közötti együttműködés céljából. Ez alkalomból kérte föl szerkesztőségünk arra, hogy mutassa be az LA nemzetközi tevékenységét. Az e cikket követő írás a tárgyalások eredményeiről szól.
— A szerk.

AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG KÖNYVTÁROS EGYESÜLETÉNEK NEMZETKÖZI TEVÉKENYSÉGE

Russell Bowden

Könyvtáros Egyesület, Egyesült Királyság

Az *Egyesült Királyság Könyvtáros Egyesületének* (*The Library Association = LA*) 1877. évi megalapítása óta, egy nemzetközi konferencián tett kezdeményezése alapján mindig is folytatott nemzetközi tevékenységet. Ez a munka azonban az 1970-es évek elején jelentős mértékben megnőtt. Amikor az Egyesült Királyság belépett az Európai Közösségbe, a British Council (amellyel a Könyvtáros Egyesület mindig is szoros kapcsolatban állt) anyagi eszközökkel segítette az LA nemzetközi együttműködését az Európai Közösség néhány tagországával, illetve néhány, az Európai Közösségbe belépni szándékozó nemzettel. Hamarosan együttműködési programok készültek az olasz és a spanyol könyvtáros egyesületekkel. A közös nyelv és a sok közös kulturális tapasztalat alapján az *Amerikai Könyvtáros Egyesülettel* (*American Library Association*), valamint a skandináv országokkal már korábban kialakult kapcsolatokat példázza a *Közkönyvtárak Anglo-Skandináv Konferenciája* (*Anglo-Scandinavian Public Libraries Conference*), amelyet három évenként tartanak.

A 70-es évek második felében az LA nemzetközi kapcsolatai erőteljesen kibővültek. Az egyesületi elnökök által aláírt hivatalos egyezményekkel támogatott együttműködési programok születtek 1981-ben a *Kanadai Könyvtáros Egyesülettel* (*Canadian Library Association*) és az *ASTED-del* (*Association pour*

l'avancement des sciences et des techniques de la documentation = a tudományos és műszaki dokumentáció fejlődését elősegítő egyesület). A spanyolokkal és olaszokkal már kialakult gyakorlathoz hasonlóan tapasztalatcserét tartottak, közösen szemináriumokat rendeztek, és könyvtárosok külföldi utazásait tették lehetővé a fő cél elérése érdekében. Ez a cél általában egy 12–15 tagú feladatsorban fogalmazódott meg, amelyet a megegyezés szerinti idő — többnyire 5 év — alatt kellett teljesíteni. A kétoldalú együttműködési programok nem a különböző találkozók, rendezvények részleteit, hanem elsősorban az együttműködés fő témáit tartalmazták. Így például tapasztalatcserét a helyi együttműködési gyakorlatról, az iskolakönyvtárak fejlesztési módszereiről, a könyvtörténet oktatásáról, és — hogy a könyvtárosok tanulhassanak egymástól — arról, hogyan győzték meg kormányaik, hogy támogassák a könyvtárak és információszolgáltatók együttműködését, fejlesszék a nemzeti könyvtár- és tájékoztatásügyi politikát, valamint a gépesítés bevezetését a különböző típusú könyvtárakba. A dokumentumgyűjtemények állagának romlása miatt az állományvédelem is szerepel a legtöbb programban.

1984-re az LA és más könyvtári egyesületek közötti kétoldalú együttműködés eredményeit kezdték nemzetközileg is elismerni. Az utóbbi időben nem-

csak a Magyar Könyvtárosok Egyesületétől érkeztek hasonló együttműködési javaslatok (melyek okot szolgáltatottak 1985. májusi magyarországi látogatásomhoz a Magyar Könyvtárosok Egyesülete és a British Council vendégeként), hanem a Kínai Népköztársaságban működő *Kínai Könyvtártudományi Társaságtól*, a *Mexikói Könyvtáros Egyesülettől*, valamint a *FEBAB-tól* (*Federacao Brasileira de Associacoes de Bibliotecarios = Brazil Könyvtárosok Egyesületeinek Szövetsége*) is. A közeljövőben magas szintű tárgyalások lesznek az NSZK könyvtáros egyesületei és az LA között, hogy kialakítsuk az újabb együttműködési programot indító megállapodás alapjául szolgáló közös célokat és feladatokat. A későbbiek során Párizsban rendeztünk találkozót a Francia Művelődési Minisztérium, a British Council és az LA részvételével, hogy közösen megfogalmazzuk az együttműködés alapvető céljait. Előreláthatólag olyan témák szerepelnek majd, mint pl. a szerzői jog; a könyvtári képesítések kölcsönös megfeleltetése (elismerése), ami lehetővé tenné a szabad munkaerőmozgást a könyvtári és információs területen az Európai Közösség országai között; valamint a "könyvadó" és a könyvtárgépesítés.

E kétoldalú kapcsolatokon kívül az LA rendkívül szorosan együttműködik a *Könyvtáros Egyesületek és Intézmények Nemzetközi Szövetségével (IFLA)*. Az IFLA szinte valamennyi vezető testületében (Végrehajtó Bizottság, Szakmai Bizottság, szekciók és kerekasztalok állandó bizottságai) az Egyesült Királyság könyvtárosa is jelen van. Az IFLA, de elsősorban a fejlődő országok könyvtáros egyesületeinek támogatására az LA lehetővé tette a fejlődő országok könyvtárai és könyvtáros egyesületei számára, hogy az IFLA tagjaivá váljanak, ugyanis magára vállalta belépési költségeiket. Jóllehet az LA nem tagja a *Nemzetközi Dokumentációs Szövetségnek (FID)*, remélhetően az eddiginél aktívabb szerepet vállal benne a jövőben, annál is inkább, mivel most a főtítkárs és az elnök is angol.

Bár a *Nemzetközösség Könyvtáros Egyesületét (Commonwealth Library Association)* — amely jelenleg mintegy 40 tagországot számlál — annak idején az LA jelentős segítségével alapították, vezetősége most Jamaikában székel, és az LA ma már nem játszik fontosabb szerepet benne, mint akármelyik nemzetközösségi, fejlett vagy fejlődő ország.

Az LA mindenkor aktívan támogatta az UNESCO-t. Ellenezte az Egyesült Királyság kormányának azt a szándékát, hogy megvonja támogatását az UNESCO-tól, azzal érvelve, hogy az Általános Információs Program (PGI) az UNESCO működésének leghatékonyabb területe. Hiszen az LA a programok kialakításában és megkezdésében aktív szerepet játszott, részint egyéni munkavállalással, részint pedig a kormány befolyásával az UNESCO-ügyekkel kapcsolatban, mind az Egyesült Királyság Nemzeti UNESCO Bizottsága, mind pedig a PGI Brit Nemzeti Bizottsága révén.

És végül: az LA nemzetközi szervezetnek mondható, hiszen 24 ezer tagjának több mint 8%-a külföldön él, szétszóródva az egész világon a Kínai Népköztársaságtól Barbadosig, Lesothóig, Ciprusig, Burmáig, Hollandiáig stb. Nemzetközi tevékenységét és politikáját az LA — összes egyesült királysági tagja által választott — legfelsőbb testülete, az *LA Tanácsához* tartozó, nemzetközi ügyekkel foglalkozó albizottság irányítja. A nemzetközi terület a főigazgató-helyettes hatáskörébe tartozik, és munkájának mintegy egyharmadát teszi ki.

Megragadom az alkalmat, hogy a Magyar Könyvtárosok Egyesületének sikeres munkát kívánjak, és lelkes együttműködésemről biztosítsam minden tagját a Magyar Könyvtárosok Egyesülete és az LA közötti együttműködési program keretében.

Fordította: Pollini Rita

BOWDEN, R.: Az Egyesült Királyság Könyvtáros Egyesületének nemzetközi tevékenysége

A szerző, az Egyesült Királyság Könyvtáros Egyesületének főigazgató-helyettese 1985 májusában a Magyar Könyvtáros Egyesülettel folytatott megbeszéléseket a két egyesület közötti szorosabb együttműködés kialakítása céljából. Ez alkalomból született a TMT felkérésére ez az írása, amely az LA nemzetközi tevékenységét mutatja be. Az LA megalakulása, 1877 óta folytat nemzetközi munkát,

BOWDEN, R.: International work and The Library Association of the United Kingdom

The author, the Deputy Chief Executive of *The Library Association (LA)* of the UK had a talk with the Association of the Hungarian Librarians in May 1985, to establish a closer connection between the Associations of the two countries. On this occasion Mr. Bowden agreed to present LA's international activities in the journal TMT. The LA has been doing international work since its establishment in

ez irányú tevékenysége az 1970-es években jelentősen megnőtt, és az 1980-as évekre az eredmények nemzetközi elismerést vívtak ki. A kétoldalú kapcsolatok alakulása és fő témáinak ismertetésén kívül a szerző kitér az LA nemzetközi szervezetekkel (IFLA, UNESCO, FID) fennálló kapcsolataira is.

* * *

БОВДЕН, Р.: Международная деятельность Библиотечной ассоциации Объединенного Королевства

Автор, заместитель генерального директора Библиотечной ассоциации Объединенного Королевства, в мае 1985 года вел переговоры с Венгерским обществом библиотекарей о возможности сотрудничества между двумя обществами. По этому поводу, по просьбе журнала Научная и техническая информация, была написана и эта статья, представляющая международную деятельность ассоциации. Библиотечная ассоциация с 1877 года, т.е. с момента создания, проводит международную работу, с 1970 года ее деятельность в этом направлении значительно повысилась, а к 1980 году по результатам работы завоевала международное признание. Кроме формирования двустороннего сотрудничества и ознакомления с основными темами по сотрудничеству, автор останавливается на связях ассоциации с такими международными организациями, как МФБА, ЮНЕСКО, МФД.

1877. These activities have grown during the 70s, and in the 80s they have been acknowledged internationally. In addition to the presentation of the bilateral relations and their subjects, also the relations of the LA with various international organisations (IFLA, UNESCO, FID) are described.

* * *

BOWDEN, R.: Die internationale Tätigkeit der Library Association (LA)

Der Verfasser, der stellvertretende Oberdirektor der LA (Vereinigung der Bibliothekare des Vereinigten Königreichs), führte im Mai 1985 Gespräche mit der Verein der Ungarischen Bibliothekare zwecks der Ausgestaltung der engeren Zusammenarbeit zwischen der beiden Vereinigungen. Aus diesem Anlass und auf die Aufforderung der Redaktion unserer Zeitschrift TMT entstand diese Schrift, die die internationale Tätigkeit der LA darlegt. Seit 1877 — seit ihrer Konstituierung — führt die LA eine internationale Arbeit durch, die sich in den '70-er Jahren ausbreitete und in den '80-er Jahren durch ihre Ergebnisse eine internationale Anerkennung erzielte. Ausser der Darstellung der Gestaltung der bilateralen Beziehungen und deren wichtigsten Themen beschäftigt sich der Verfasser mit den Beziehungen der LA zu den internationalen Organisationen (IFLA, UNESCO, FID).

A Toshiba automatikus fordítórendszere

A Toshiba cég bejelentette, hogy *miniszámítógépre alapozott* fordítórendszert hoz forgalomba. A Japánban már kapható rendszer automatikusan japánra fordítja az angol nyelvű szövegeket. A fordítást folyamatosan és megbízhatóan végzi, egyelőre olyan témakörökben, mint a számítástechnika vagy a félvezetők. Az új rendszer szállítását 1985 decemberében tervezték megkezdeni. Ára 19 millió 550 ezer yen (kb. 90 000 USD).

/Information Retrieval and Library Automation, 21. köt. 7. sz. 1985. p. 5./

(Mándy Gábor)